

CERDANYOLA HISTÒRIA

Ajuntament de
Cerdanyola del Vallès

FACTA NON VERBA

COM ARRIBAR

EN VEHICULO PRIVAT

AP-7 (B-30), C-58, N-150, EP-1413, BV-1415.
Carretera de Cerdanyola del Vallès a
Barcelona (per Horta)

EN TRANSPORT PÚBLIC

RENFE I Rodalíes línies R4, R7, R8 i R12
Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya
(FGC) S2, S55.
(fins UAB o fins a Bellaterra + Autobusos
interurbans)

CÓMO LLEGAR

EN VEHICULO PRIVADO

AP-7 (B-30), C-58, N-150, EP-1413, BV-1415.
Carretera de Cerdanyola del Vallès a
Barcelona (por Horta)

EN TRANSPORTE PÚBLICO

Cercanías de RENFE líneas R4, R7, R8 y R12
Ferrocarriles de la Generalitat de Catalunya
(FGC) S2 y S55.
(hasta UAB o Bellaterra y enlace con los
autobuses interurbanos)

HOW TO GET THERE

BY PRIVATE VEHICLE

AP-7 (B-30), C-58, N-150, EP-1413, BV-1415.
Cerdanyola del Vallès to Barcelona road (via
Horta)

BY PUBLIC TRANSPORT

RENFE Rodalíes (local mainline trains)
lines R4, R7, R8 and R12
FGC (Catalan railways) S2, and S55
to Autonomous University of Barcelona (UAB)
or Bellaterra + interurban buses)

AUTOBUSOS INTERURBANS

SARBUS (Línies e-3, A-1, A-7, B-1, B-2, B-7,
N-62, N-64, 648.)

MÉS INFORMACIÓ I PLÀNOL DEL TERME MUNICIPAL:

O.A.C. Oficina Atenció Ciutadana
Tel. 93 580 88 88
010 (Cerdanyola del Vallès)
www.cerdanyola.cat
oac@cerdanyola.cat

AUTOBUSES INTERURBANOS

SARBUS (Líneas e-3, A-1, A-7, B-1, B-2, B-7,
N-62, N-64, 648.)

MÁS INFORMACIÓN Y MAPA DEL TÉRMINO MUNICIPAL:

Oficina de Atención Ciudadana (OAC)
Tel. 93 580 88 88
010 (Cerdanyola del Vallès)
www.cerdanyola.cat
oac@cerdanyola.cat

INTERURBAN BUSES

SARBUS interurban buses lines e-3, A-1, A-7,
B-1, B-2, B-7, N-62, N-64, 648.)

MORE INFORMATION AND MAP OF THE MUNICIPALITY:

Public Information Office (OAC)
Tel. 93 580 88 88
010 (Cerdanyola del Vallès)
www.cerdanyola.cat
oac@cerdanyola.cat

Fa més de 600.000 anys que els éssers humans habiten el territori que avui coneixem com Cerdanyola gràcies a les condicions immillorables que per viure posseeix aquest tros del Vallès. Durant mil·lenis, les diferents comunitats humanes han construït les cases i han desenvolupat les activitats quotidianes a la plana, però també a la serra de Collserola, buscant el recer de les muntanyes, una posició estratègica o l'exploració dels recursos forestals. Aquesta presència humana ens ha deixat una gran diversitat de testimonis que avui caracteritzen el paisatge de Cerdanyola i que són un reflex de la seva dilatada història. Un paisatge que és el resultat d'una llarga relació, no sempre equilibrada, entre els éssers humans i el medi natural.

SIGUE EL HILO DE SU HISTORIA

Hace más de 600.000 años que los seres humanos habitan en el territorio que conocemos actualmente con el nombre de Cerdanyola, gracias a las inmejorables condiciones que ofrece esta parte del Vallès. Durante milenios, las diferentes comunidades han construido sus casas y han desarrollado sus actividades diarias en la plana, pero también en la

sierra de Collserola, buscando el resguardo de las montañas, una posición estratégica o la explotación de los recursos forestales. Esta presencia humana nos ha dejado una gran diversidad de señas, que caracterizan hoy en día el paisaje de Cerdanyola, además de constituir un reflejo de su dilatada historia. Un paisaje que es el resultado de una relación larga, y no siempre equilibrada, entre el ser humano y su medio natural.

EXPLORE OUR HISTORY

Thanks to the excellent living conditions in this part of Vallés, the territory that we know today as Cerdanyola has been inhabited by humans for more than 600,000 years. Different communities have built homes and developed everyday activities on the plain for thousands of years.

These communities also settled in the Collserola range of mountains, strategically seeking refuge and taking advantage of the forest resources. Today, this human presence has left us a wide variety of artefacts that represent the unique Cerdanyola landscape and which are a reflection of our extensive history. This landscape is the result of a long relationship between humans and the environment, a relationship that has not always been perfectly balanced.

SEGUEIX EL FIL DE LA SEVA HISTÒRIA

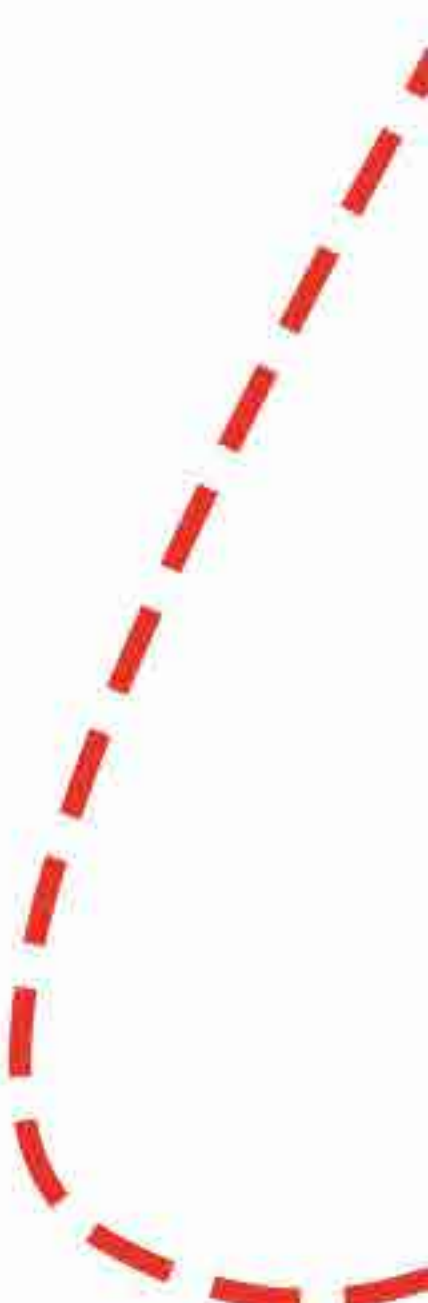

1

2

1.-Conjunt de ceràmiques de la primera edat del ferro del jaciment del Poliesportiu de la UAB (Foto Joan Frances i Estorch).
2.-Conjunt de ceràmiques de l'hipogeu calcolític del carrer de París (Foto Patrimoni Cultural. Aj. de Cerdanyola).

LA PREHISTÒRIA (600.000-550 aC)

Durant aquest llarg període que va del paleolític fins a la primera edat del ferro i que comprèn des del procés d'hominització al descobriment de l'agricultura i la metal·lúrgia, el territori de Cerdanyola és habitat per petites comunitats, primer de caçadors recol·lectors i, més tard, d'agricultors.

Poca cosa sabem dels caçadors nòmades del **paleolític** (600.000-5000 aC), només que van fabricar els seus estris de pedra al costat dels torrents de Can Magrans i Can Domènec i del riu Sec. Durant el **neolític** (5.000-2.500 aC), l'**edat del bronze** (2.200-750 aC) i la **primera edat del ferro** (750-550 aC), les comunitats agrícoles van ocupar la plana formant granges o aldees de cabanes, especialment a prop del torrent dels Gorgs i entre el riu Sec i el Ripoll. També habiten puntualment la serra de Collserola. Del calcolític (2.500-2.100), una època en què la ramaderia pren importància, és l'important hipogeu del carrer de París, on es van inhumar més de 50 persones.

Durant d'aquest període, es produeixen grans canvis en la cultura material i en les creences, com la introducció de la incineració dels difunts (1.200 aC); el territori es va anar densificant i la producció agrícola va augmentar; l'excedent va afavorir una progressiva l'estratificació social i, a la primera edat del ferro, l'establiment de relacions comercials amb els pobles mediterranis.

3

3.- Excavació d'una sitja de l'edat del bronze del jaciment del pollesportiu de la UAB (foto: Patrimoni cultural. Aj. de Cerdanyola);
4.- Aixovar funerari de la necròpolis neolítica de la Bòbila Sellent-Unyó (Foto: Patrimoni Cultural. Aj. de Cerdanyola).

4

LA PREHISTORIA (600.000-550 a.C.)

Durante el largo período desde el paleolítico hasta la primera edad de hierro, que abarca desde el proceso de hominización hasta el descubrimiento de la agricultura y la metalurgia, el territorio de Cerdanyola fue habitado por comunidades pequeñas; en un principio, de cazadores recolectores, y de agricultores más adelante.

No se tiene mucha información sobre los cazadores nómadas del **paleolítico** (600.000-5.000 a.C.), con excepción de que fabricaban sus utensilios de piedra al lado de los torrentes de Can Magrans y Can Domènec, y del río Sec. Del **neolítico** (5.000-2.500 a.C.) a la **edad de bronce** (2.200-750 a.C.), y durante la **primera edad de hierro** (750-550 a.C.), las comunidades agrícolas ocuparon la plana formando granjas o aldeas de cabañas, sobre todo cerca del torrente Dels Gorgs, y entre los ríos Sec y Ripoll. Asimismo, habitaron puntualmente en la sierra de Collserola. Del calcolítico (2.500-2.100), época en que la ganadería adquiere relevancia, es importante el hipogeo de la calle de París, donde se inhumaron más de 50 cuerpos.

Durante este período se produjeron grandes cambios en la cultura material y en las creencias, como la incineración de los difuntos (1.200 a.C.). El territorio fue densificándose, y aumentó la producción agrícola; el excedente favoreció una progresiva estratificación social y el establecimiento de relaciones comerciales con los pueblos del Mediterráneo en la primera edad de hierro.

1.-Conjunto de cerámicas de la primera edad de hierro, del yacimiento del Polideportivo de la UAB (Foto: Joan Frances i Estorch).

2.- Conjunto de cerámicas del hipogeo calcolítico de la calle de París (Foto: Patrimoni Cultural. Ayuntamiento de Cerdanyola).

3.- Excavación de un silo de la edad del bronce del yacimiento del campus de la UAB (foto Patrimoni Cultural)

4.-Ajuar funerario de la necrópolis neolítica de la Bòbila Sallent-Unyó (foto Patrimoni Cultural)

PREHISTORY (600,000-550 BC)

This long period encompasses the Palaeolithic era through to the first Iron Age, beginning with the process of hominisation up to the discovery of agriculture and metallurgy. During this time, the Cerdanyola region consisted of small communities – initially, hunters and gatherers, then farmers.

We do not have much information about the nomadic hunters of the **Palaeolithic age** (600,000-5,000 BC). What we do know is that they made their own stone utensils next to the Can Magrans and Can Domènec streams and the Sec River. During the **Neolithic period** (5,000-2,500 BC) up to the **Bronze Age** (2,200-750 BC) and during the **first Iron age** (750-550 BC), the agricultural communities lived on the plain, building farms and small villages, primarily next to the Gorgs stream and between the Sec and Ripoll Rivers. Occasionally, they lived in the Collserola mountains. The hypogaeum in Carrer de Paris dates back to the Chalcolithic era (2,500-2,100), a period in which cattle raising became quite significant. More than 50 people were buried here.

During this period, significant changes took place as regards culture and beliefs. For example, cremating the dead was introduced (1,200 BC); the land became more populated and agricultural production increased; the surplus favoured gradual social stratification and commercial relations were established with Mediterranean communities during the first Iron Age.

1.- Pottery set from the first Iron Age. These pieces are from the site of the UAB sports centre (Photo: Joan Frances i Estorch).

2.- Pottery set from the Paris street Chalcolithic hypogaeum (burial chamber). (Photo: Cultural Heritage, Cerdanyola City Council).

3.- Excavation of a bronze age silo at the UAB Campus' deposit (Photo: Patrimoni Cultural)

4.- Funeral furniture and fittings from the neolithic necropolis of Bòvila Sallent-Unyó (Photo: Patrimoni Cultural)

Deesa Demeter del Poblat de Ca n'Oliver (Foto Patrimoni Cultural. Ajuntament de Cerdanyola).

L'ÈPOCA IBÈRICA I ROMANA

Durant aquest període es produeixen grans canvis en l'organització, l'ocupació i l'explotació del territori, relacionats amb el desenvolupament de la cultura ibèrica i la dominació romana posterior.

En **època ibèrica** (s. VI-I aC), Cerdanyola estava habitada per la tribu dels laietans i densament poblada. El jaciment de Ca n'Oliver era l'hàbitat més important per les seves dimensions i pel seu paper vertebrador d'un ampli territori. Tenia muralla, carrers, cases construïdes en pedra i una gran àrea de magatzem. Les elits que hi residien controlaven la producció i els intercanvis mentre que altres petits nuclis situats a la plana, com l'aldea de Can Xercavins o la granja del campus de la UAB, es dedicaven

bàsicament al conreu de la terra i a la ramaderia.

Amb la **dominació romana (s. I aC-V dC)**, els poblats ibèrics van desaparèixer, però el territori de Cerdanyola seguia densament habitat. L'establiment més important era la vila de Canaletes, una gran explotació agrícola que produïa terrissa i vi per a la comercialització, molt a prop de la qual passava una via que comunicava amb Barcino. Durant l'**antiguitat tardana** (s. VI-VII dC), després de la desfeta de l'Imperi Romà i ruralització de la societat, als Mallols, s'hi aixecà una aldea agrícola i artesanal habitada per una població ja cristianitzada.

Poblat ibèric del Turó de Ca n'Oliver. (Foto Patrimoni Cultural. Ajuntament de Cerdanyola).

3

4

1.- Excavació d'una inhumació de la tardo-antiguitat dels Mallols (Foto: Patrimoni Cultural. Aj. de Cerdanyola).
2.- Conjunt de ceràmica del poblat ibèric de Ca n'Oliver (Foto: Patrimoni Cultural. Aj. de Cerdanyola).

LA ÉPOCA IBÉRICA Y ROMANA

Durante este período se producen importantes cambios en la organización, la ocupación y la explotación del territorio, relacionados con el desarrollo de la cultura ibérica y la posterior dominación romana.

En la **época ibérica** (s. VI-I a.C.), Cerdanyola estaba habitada, y densamente poblada, por la tribu de los laietanos. El yacimiento de Ca n'Oliver era el más importante, tanto por sus dimensiones como por su papel vertebrador de un amplio territorio. Contaba con una muralla, calles, casas de piedra y una gran zona de almacenamiento. Las clases altas que residían allí controlaban la producción y los intercambios, mientras que otros núcleos pequeños situados en la plana se dedicaban básicamente al cultivo de la tierra y a la ganadería (como la aldea de Can Xercavins o la granja del campus de la UAB).

Con la **dominación romana** (s. I a.C. - V d.C.) desaparecieron los poblados ibéricos, pero el territorio de Cerdanyola continuó densamente habitado. El asentamiento más importante era la villa de Canaletes, una gran explotación agrícola que producía barro y vino para su comercialización; muy cerca pasaba una vía que comunicaba este lugar con Barcino. Durante la **antigüedad tardía** (s. VI-VII d.C.), tras el desmoronamiento del Imperio Romano y la ruralización de la sociedad, se levantó en los Mallols una aldea agrícola y artesanal, habitada por una población ya cristianizada.

1,- Diosa Deméter del Poblado de Ca n'Oliver (Foto: Patrimonio Cultural. Ayuntamiento de Cerdanyola).

2.- Poblado ibérico del Turó de Ca n'Oliver (Foto: Patrimonio Cultural. Ayuntamiento de Cerdanyola).
Sala de la Masía de Can Coll (Foto: Ferran Freixa)

3.- Excavación de una inhumación del cementerio de la tardo-antigüedad de los Mallols (foto Patrimonio Cultural)

4.- Conjunto de cerámica del poblado ibérico de Ca n'Oliver (foto : Patrimonio Cultural)

IBERIAN AND ROMAN ERA

Significant changes occurred during this period with regard to organisation, labour and land exploitation. These advancements are all connected with the development of Iberian culture and the subsequent Roman domination.

During the **Iberian era** (6th-1st C. BC), Cerdanyola was densely populated by the *Laietans* tribe. Due to its size and central location in a wide territory, the Can'Oliver site was the most important area of that time, complete with walls, streets, homes built of stone and a large warehouse. The upper classes controlled production and trade while the other centres located in the plain, such as the Can Xercavins village or the UAB campus farm, focused on land cultivation and cattle raising.

The Iberian populations disappeared with **Roman domination** (1st century BC-5th century AD). However, the Cerdanyola region remained densely populated. The town of Canaletes was the major settlement, with significant agricultural activity that produced clay and wine for trade. A road passed close to this town, connecting it with Barcino. During the **Late Antiquity** (6th-7th century AD), after the collapse of the Roman Empire and the ruralisation of society, an already-Christianised community established an agricultural and crafts village in Mallols.

1,- Goddess Remeter of the Town of Ca n'Oliver (Photo: Cultural Heritage. Cerdanyola City Council).

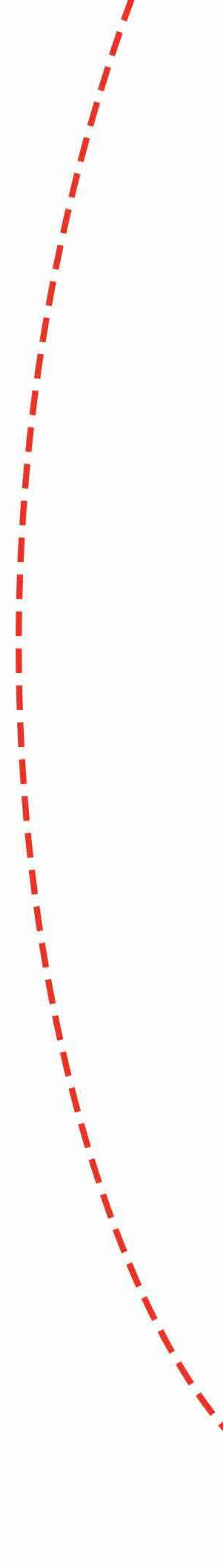
2,- Iberian town of Turó de Ca n'Oliver. (Photo: Cultural Heritage. Cerdanyola City Council).

3,-Burial excavation from the cemetery of late antiquity of the Mallols (Photo: Cultural Heritage.)

4.- Joint of ceramics from the Iberian population of Ca n'Oliver (Photo: Cultural Heritage.)

Sala de l'Il·lir de la Masia de Can Coll (Foto Ferran Freixa)

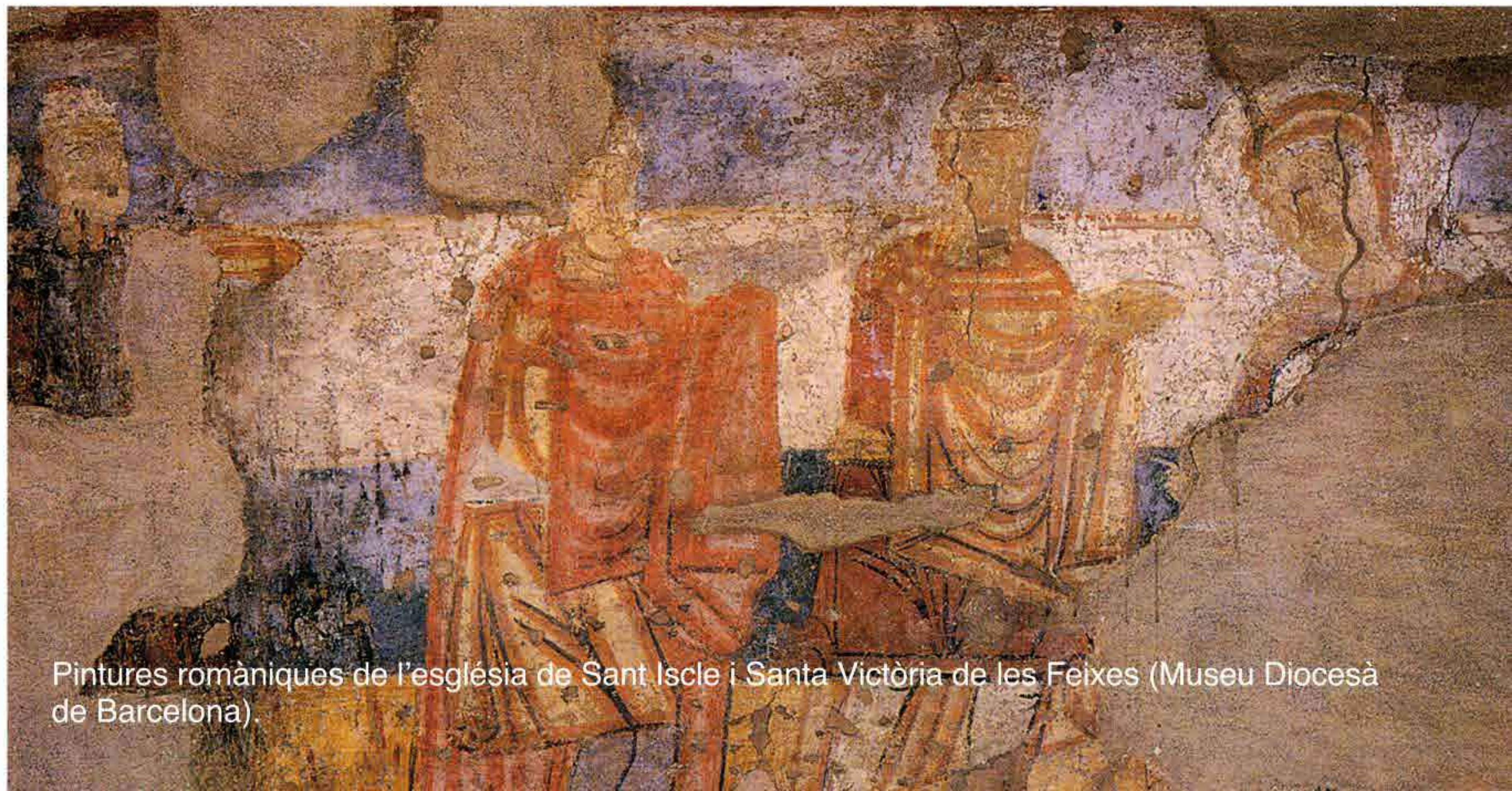
L'EDAT MITJANA I L'ÈPOCA MODERNA (712-1828)

A partir del segle IX, després del període islàmic i de la conquesta franca, Cerdanyola formà part de la Marca Hispànica i del comtat de Barcelona. Inicialment, la població vivia a les zones protegides de Collserola, on hi havia les dues esglésies parroquials, i a la serra de Galliners; la plana estava poc poblada. Amb l'estabilització de la frontera amb Al-Andalus i la implantació del règim feudal, la població ocupà definitivament la plana. Les restes arqueològiques, la documentació i la toponímia reflecteixen l'intens treball de la pagesia per aconseguir terres de conreu.

Durant aquest llarg període, Cerdanyola estava dividida en dues parròquies, la de Sant Martí i la de les Feixes, i sota la jurisdicció dels

senyors del castell de Sant Marçal. La població vivia dispersa en masos, molts dels quals esdevindrien masies a partir del s. XVI. Les famílies pageses s'aplegaven en dos "comuns", un per parròquia, per defensar els seus interessos davant dels senyors feudals. L'agricultura seguia sent l'activitat principal d'una població que creixia lentament i millorava les seves condicions de vida, gràcies sobretot a l'augment dels rendiments agrícoles i a la progressiva dissolució del règim feudal.

A finals del segle XVI es va construir a la plana la nova església parroquial de Sant Martí. En canvi, la parròquia de les Feixes, va anar en decadència a causa del despoblament progressiu de la vall. A partir del segle XVIII, la producció i comercialització del vi va enriquir moltes famílies pageses que van engrandir i reformar les seves masies.

Pintures romàniques de l'església de Sant Iscle i Santa Victòria de les Feixes (Museu Diocesà de Barcelona)

Torre de Can Fatjó del Moli (Patrimoni Cultural. Ajuntament de Cerdanyola)

LA EDAD MEDIA Y LA ÉPOCA MODERNA (712-1828)

A partir del siglo IX, tras el período islámico y la conquista franca, Cerdanyola formó parte de la Marca Hispánica y del condado de Barcelona. En un principio, la población vivía en las zonas protegidas de Collserola, donde se encontraban las dos iglesias parroquiales, y en la sierra de Galliners; la plana estaba poco poblada. Con la estabilización de la frontera con Al-Andalus y la implantación del régimen feudal, la población ocupó definitivamente la plana. Los restos arqueológicos, la documentación y la toponimia reflejan el intenso trabajo efectuado por los campesinos para lograr tierras de cultivo.

Durante este largo período, Cerdanyola estuvo dividida en dos parroquias: la de Sant Martí y la de Les Feixes, y bajo la jurisdicción de los señores del castillo de Sant Marçal. La población vivía dispersa en mansos, muchos de los cuales se convertirían en masías a partir del s. XVI. Las familias campesinas se agrupaban en dos “comunidades”, una por parroquia, para defender sus intereses ante los señores feudales. La agricultura continuaba siendo la actividad principal de una población que crecía lentamente, mejorando sus condiciones de vida gracias al aumento de la producción agrícola y a la progresiva disolución del régimen feudal.

A finales del siglo XVI, se construyó en la plana la nueva iglesia parroquial de Sant Martí. Por el contrario, la parroquia de Les Feixes fue en decadencia por el despoblamiento progresivo del valle. A partir del siglo XVIII, la producción y comercialización del vino enriqueció a muchas familias campesinas, permitiendo que ampliaran y reformasen sus masías.

Torre de Can Fatjó del Moli (Foto: Patrimonio. Ayuntamiento de Cerdanyola).

Pinturas románicas de la iglesia de Sant Iscle y Santa Victòria de les Feixes (Museo Diocesano de Barcelona).

THE MIDDLE AGES AND THE MODERN ERA (712-1828)

Cerdanyola was part of the Hispanic Mark and the county of Barcelona from the 9th century, after the Islamic Period and the French invasion. To begin with, the population lived in the protected areas of Collserola, with its two parish churches, and in the Galliners mountains.

The plain was sparsely populated. With the stabilisation of the Al-Andalus border and the implementation of a feudal system, the population permanently moved to the plain. The archaeological artefacts, the documents and the place names reflect the hard work that the farmers put into attaining croplands.

Cerdanyola was divided into two parishes during this long period, Sant Martí and Les Feixes, under the jurisdiction of the Sant Marçal castle lords. The population lived in farm homes, many of which became *masias* from the 16th century. The farm families were divided between two “communes”, one per parish, in order to defend their interests against the feudal lords. Agriculture continued to be the primary activity of this slowly growing population. Thus, living conditions improved, mainly due to the increase in agricultural production and the gradual disappearance of the feudal system.

At the end of the 16th century, the new Sant Martí parish church was built on the plain, while Les Feixes parish dissolved as the valley became less and less populated. From the 18th century, wine production and sales brought wealth to many farm families, allowing them to expand and renovate their *masias*.

Tower of Can Fatjó del Moli (Photo: Cultural Heritage. Cerdanyola City Council).

Romanesque paintings in the Sant Iscle i Santa Victòria de les Feixes church (Barcelona Diocesan Museum).

L'ÈPOCA CONTEMPORÀNIA

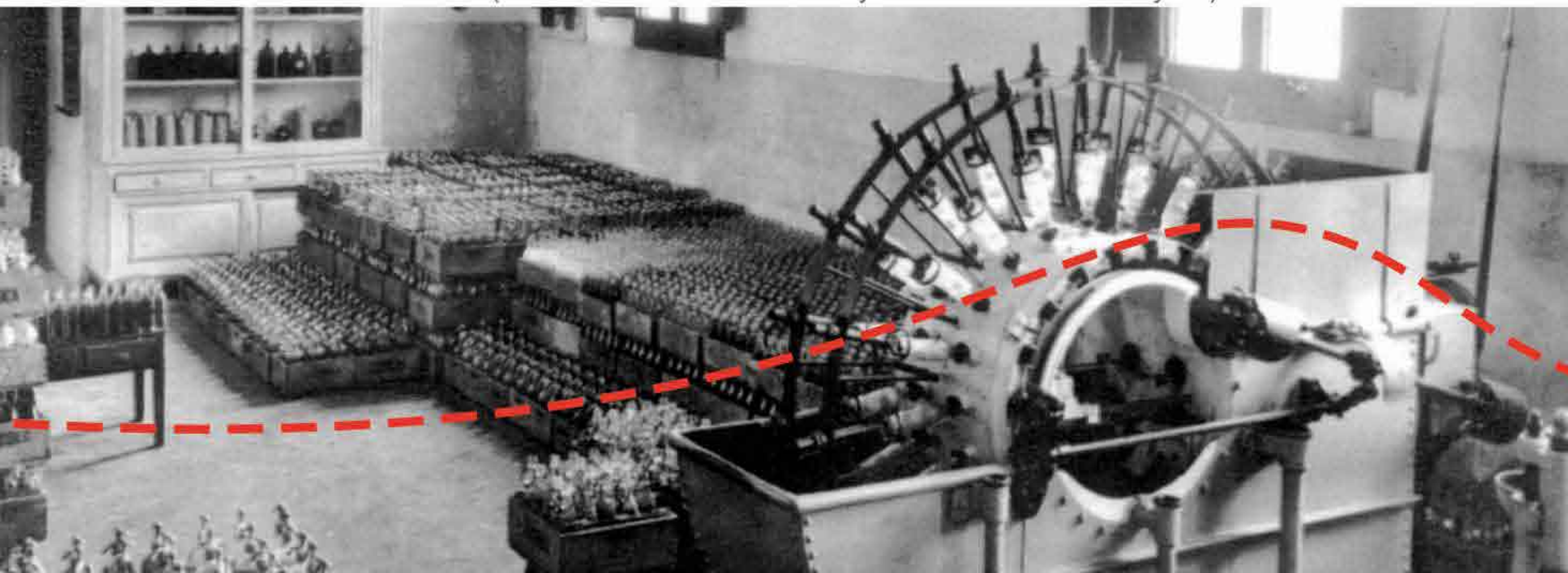
El segle XIX marca inici de la història urbana de Cerdanyola. El 1828 es va començar a formar el nucli urbà. El seu naixement i desenvolupament inicial en dos barris, el de Dalt i el de Baix, va estar lligat a les vies de comunicació existents i al desenvolupament de la xarxa de ferrocarril (1855). Tot i que l'agricultura, fins a la crisi de la fil·loxera, va continuar sent l'activitat econòmica principal, la població es va anar traslladant al nucli urbà. Paral·lelament, Cerdanyola es convertia en un centre d'estiueig molt popular, cosa que incidí en la vida dels cerdanyolencs i en el desenvolupament de la trama urbana i l'arquitectura.

A començaments de segle xx, els dos barris es van unificar. Al centre es van aixecar la nova església de Sant Martí, que havia esdevingut l'única parròquia del terme el 1868, i la Casa Consistorial. Les bones comunicacions i l'electrificació de la població van propiciar la instal·lació de les primeres indústries en un sentit modern; la més important va ser Uralita. Amb les fàbriques van arribar els primers immigrants i va aparèixer l'obrer industrial. Les conseqüències de la Guerra Civil Espanyola (1936-1939) van marcar profundament l'evolució urbana

i social de la població i no va ser fins als anys 50 que l'economia i la societat civil es van començar a recuperar. A partir dels anys 70, el creixement urbà que havia estat progressiu va esdevenir ràpid i caòtic, amb la formació de nous barris. El nombre d'habitants també va augmentar ràpidament a causa dels moviments migratoris associats a la demanda de mà d'obra de les indústries. Aquest creixement va coincidir amb la construcció de la Universitat Autònoma de Barcelona, el final de la dictadura i la recuperació de la democràcia, una època de forta conflictivitat social i política en què les reivindicacions ciutadanes van marcar la vida de la ciutat en el context de la greu crisi econòmica dels anys 70.

Des d'aleshores la ciutat, per la seva posició a l'àrea metropolitana, ha continuat creixent amb la construcció del Parc Tecnològic de Vallès al 1987, amb nous barris i amb nous fluxos migratoris, mentre la societat s'adapta a un món globalitzat que canvia ràpidament. El tercer mil·lenni neix amb nous projectes d'expansió urbana i industrial i apareixen noves idees i formes de viure, que continuen un procés que va començar fa més de 600.000 anys quan l'ésser humà va iniciar l'ocupació i transformació d'un territori que avui coneixem com Cerdanyola del Vallès.

Fàbrica de sifons Sarroca (Foto Patrimoni Cultural. Ajuntament de Cerdanyola).

LA ÉPOCA CONTEMPORÁNEA

El siglo XIX marcó el inicio de la historia urbana de Cerdanyola; el núcleo urbano comenzó a formarse en el año 1828. Su creación y desarrollo inicial en dos barrios, el de Dalt y el de Baix, estuvo muy vinculado a las vías de comunicación existentes, y a la introducción de la red de ferrocarril en 1855. La población fue trasladándose al núcleo urbano, a pesar de que la agricultura continuó siendo la actividad económica principal, hasta la crisis de la filoxera. De forma paralela, Cerdanyola se convirtió en un centro de veraneo muy popular, lo que influyó en la vida de sus habitantes, así como en el desarrollo de la arquitectura y el trazado urbano.

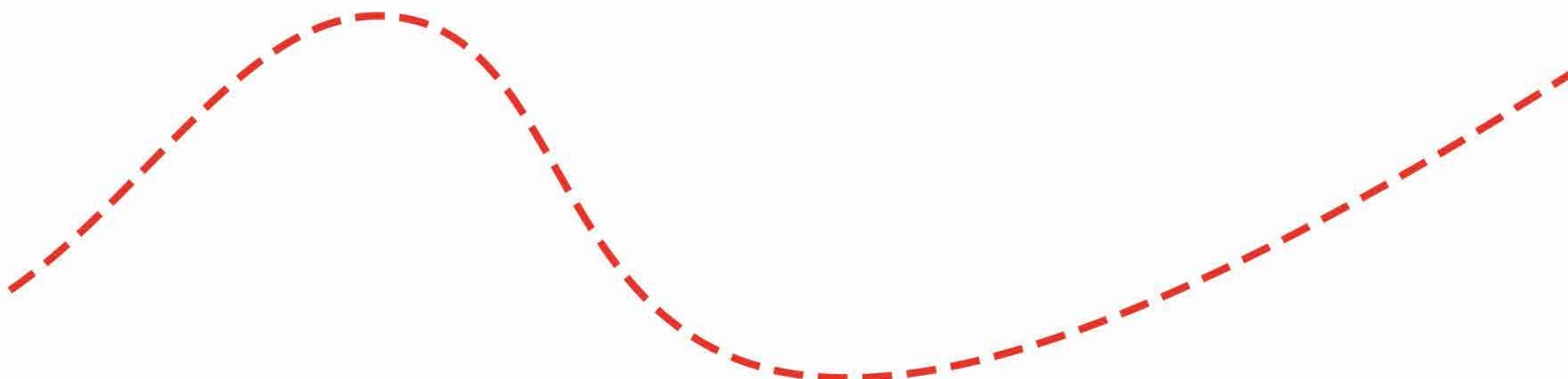
A comienzos del siglo XX se unificaron los dos barrios. En el centro se levantó la nueva iglesia de Sant Martí, que se había convertido en la única parroquia del término en 1868, y la Casa Consistorial. Las buenas comunicaciones y la electrificación propiciaron la instalación en Cerdanyola de las primeras industrias, en sentido moderno; la más importante fue Uralita. Las fábricas propiciaron la llegada de los primeros inmigrantes, y la aparición de la clase obrera industrial. Las consecuencias de la Guerra Civil Española (1936-1939) marcaron profundamente la evolución urbana y social de la población; la economía y la sociedad civil no comenzaron a recuperarse hasta los años 50. A partir de los años 70, el crecimiento urbano, que había

sido progresivo hasta entonces, se transformó en un proceso rápido y caótico, con la formación de nuevos barrios. El número de habitantes también aumentó mucho, debido a los movimientos migratorios ligados a la demanda de mano de obra en la industria. Este crecimiento coincidió con la construcción de la Universitat Autònoma de Barcelona, el final de la dictadura y la recuperación de la democracia, época de fuerte conflictividad social donde las reivindicaciones ciudadanas marcaron la vida de la ciudad, dentro de la grave crisis económica de los años 70.

Desde ese momento, la ciudad, por su posición en el área metropolitana, ha continuado creciendo con la construcción del “Parc Tecnològic de Vallès” en 1987, con nuevos barrios y nuevas corrientes migratorias; asimismo, la sociedad se ha adaptado a un mundo globalizado que cambia rápidamente. El tercer milenio nace con nuevos proyectos de expansión urbana e industrial, y aparecen nuevas ideas y modos de vida; así continúa un proceso iniciado desde hace más de 600.000 años, cuando el ser humano comenzó a ocupar y transformar el territorio que hoy conocemos como Cerdanyola del Vallès.

Fábrica de sifones Sarroca (Foto: Patrimonio Cultural. Ayuntamiento de Cerdanyola).

Trabajadores en el muelle de carga de la fábrica Uralita 1940.

THE CONTEMPORARY PERIOD

Cerdanyola's city history begins with the 19th century, with the city centre beginning to take shape in 1828. Its creation and initial development into two neighbourhoods (Dalt and Baix) was linked with the existing roads and the development of a railway network (1855).

The population moved into this city centre despite the fact that agriculture continued to be the main economic activity up until the phylloxera crisis. At the same time, Cerdanyola became a very popular summer holiday destination, affecting the life of the community that lived here as well as its city planning and architecture.

The two neighbourhoods merged at the beginning of the 20th century. A new Sant Martí church and the Town Hall were built in the centre. By 1868, Sant Martí had become the region's only parish. The town's good roads and the implementation of an electrical system gave rise to the installation of the first modern industries, of which Uralita was the most important. Along with the factories came the first immigrants, leading to the birth of the industrial worker. The town's city and social evolution was deeply affected by the Spanish Civil War (1936-1939) and it was not until the 1950s that the economy and civil society began to recover.

From the 1970s, new neighbourhoods appeared as a result of the city growth that had become fast and chaotic after a period of slow development. The number of inhabitants also grew rapidly due to immigration spurred on by the demand for industrial labour. This growth coincided with the end of the dictatorship and with democratic recovery. This was a period of intense social and political conflict during which citizens' demands shaped the life of the city within the context of the serious economic crisis of the 1970s.

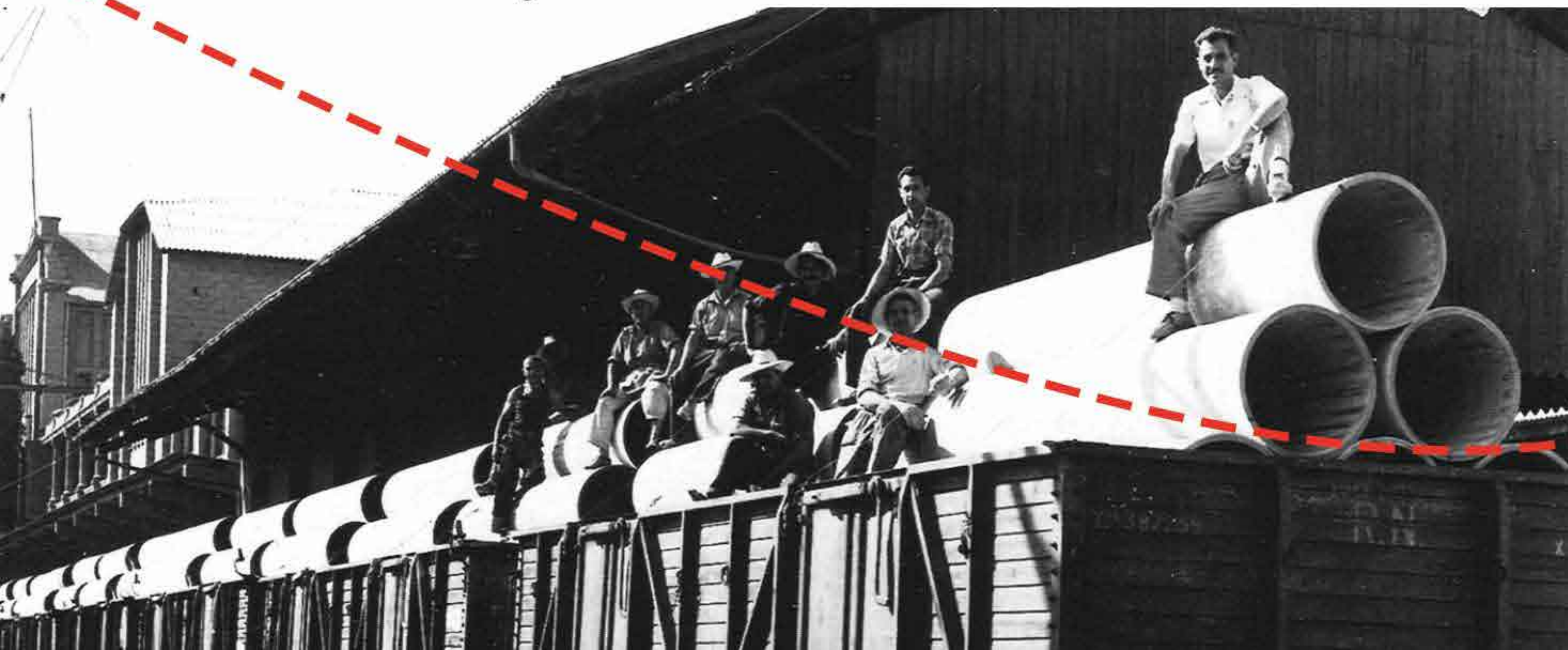
Thanks to its location in the metropolitan area, the city has continued to grow since then, with new neighbourhoods and new influxes of immigrants. Meanwhile, the society has adapted to a rapidly changing and globalised world. New city and industrial expansion projects have welcomed the third millennium, together with new ideas and ways of life.

These advancements are a continuation of a process that began more than 600,000 years ago when human beings began to occupy and transform the region we know of today as Cerdanyola del Vallès.

Sarroca siphon factory (Photo: Cultural Heritage. Cerdanyola City Council).

Workers in the loading platform of the Uralita factory 1940.

Treballadors al moll de càrrega de la fàbrica Uralita 1940.

CERDANYOLA, EL TERRITORI UN MUSEU EN

Museu de Ca n'Ortadó (Foto Marc Barnola)

CERDANYOLA, UN MUSEU EN EL TERRITORI

Hem vist que fa més de 600.000 anys que els éssers humans habiten aquest espai que avui coneixem amb el nom de Cerdanyola del Vallès. Jaciments arqueològics, esglésies i ermites, un castell, masies i cases de pagès, torres d'estiueig i altres construccions singulars, repartides per tot el terme municipal, són un llegat històric que caracteritza i singularitza el paisatge cerdanyolenc.

El Museu de Cerdanyola és un projecte museogràfic obert que està format per alguns d'aquests elements patrimonials singulars que constitueixen les diferents seus d'un museu que s'extén pel territori per explicar la història allà on va passar.

Informació i activitats concertades
Patrimoni Cultural (Servei de Cultura)
936 923 322 / 935 804 500
museucanoliver@cerdanyola.cat

MUSEU A. ORTADÓ - R. MAYMÓ

Ca n'Ortadó és una antiga casa d'estiueig d'estil noucentista construïda cap al 1930 aprofitant unes edificacions preexistents. L'edifici s'inspira en una masia i està envoltat per un magnífic jardí de gust romàntic. Del 1998 al 2010 va acollir una exposició sobre la història de Cerdanyola. Actualment, el Museu està tancat, però el jardí està obert de l'1 d'abril al 31 d'octubre.

Adreça: Plaça de Sant Ramon, 23-24

Horari jardí: de dilluns a diumenge de 10.00 a 20.00 h.

MUSEU I POBLAT IBÈRIC DE CA N'OLIVER

Conjunt patrimonial situat en un turó de la serra de Collserola des del qual es domina visualment la plana del Vallès. El poblat va estar habitat des del segle VI fins al segle I aC i, actualment, s'hi poden veure restes constructives de les diferents fases de la cultura ibèrica que han estat museïtzades per tal de fer-les comprensibles als visitants. El museu disposa d'una exposició permanent sobre la cultura ibèrica, «*Cerdanyola, terra d'ibers*», una sala d'exposicions temporals i una biblioteca per a investigadors.

Adreça: Carrer de València, 19 (Montflorit)

Horari: Feiners de l'1 d'abril al 30 de setembre obert de dimecres a divendres de 17.00 a 20.00 h i de l'1 d'octubre al 31 de març dijous i divendres de 16.30 a 19.30 h. Dissabtes d'11.00 a 14.30 i de 16.30 a 20.00 h. Diumenges de 10.30 a 14.30 h.

Tancat: 1 i 6 de gener, 1 de maig, 25 i 26 de desembre i festes locals.

2n diumenge de mes visita guiada gratuïta amb l'entrada i 3r diumenge de mes a les 11.30 h activitats familiars gratuïtes.

Adreça electrònica:

museucanoliver@cerdanyola.cat

ESGLÉSIA DE SANT ISCLE I SANTA VICTÒRIA DE LES FEIXES

L'antiga església parroquial de Sant Iscle i Santa Victòria de les Feixes és un edifici romànic construït al segle XII a la vall de les Feixes, a la serra de Collserola. Molt reformada al llarg dels segles, el 1995 va recuperar en part l'aspecte que tenia al segle XVII. S'hi poden veure elements arquitectònics d'època romànica, gòtica i renaixentista, una petita exposició sobre l'evolució del temple i tombes de diferents èpoques.

Adreça: Camí de Can Catà (Collserola)

Horari: 3r diumenge de mes: 10.00-14.00 h. Visita guiada: 12.00 h. Agost tancat

CERDANYOLA, UN MUSEO EN EL TERRITORIO

Ya se ha comentado que hace más de 600.000 que el ser humano habita el entorno que hoy conocemos con el nombre de Cerdanyola del Vallès. Los yacimientos arqueológicos, iglesias y ermitas, un castillo, masías y casas de labranza, casas de veraneo y otras construcciones singulares repartidas por todo el término municipal, son el legado histórico que caracteriza y convierte en único el paisaje de Cerdanyola.

El Museo de Cerdanyola es un proyecto museográfico abierto, formado por algunos de los elementos patrimoniales singulares que constituyen las diferentes sedes de un museo que se extiende por el territorio, para explicar la historia en los lugares donde transcurrió.

Información y actividades concertadas

Patrimonio Cultural (Servicio de Cultura)

936 923 322 / 935 804 500

museucanoliver@cerdanyola.cat

MUSEO A. ORTADÓ - M. MAYMÓ

Ca n'Ortadó es una antigua casa de veraneo de estilo novecentista construida hacia el año 1930 aprovechando unas edificaciones preexistentes. El edificio se inspira en una masía y está rodeado por un magnífico jardín de estilo romántico. De 1998 a 2010 acogió una exposición sobre la historia de Cerdanyola. Actualmente, el Museo está cerrado, pero el jardín está abierto del 1 de abril al 31 de octubre.

Dirección: Plaza de Sant Ramon, 23-24

Horario jardín: de lunes a domingo de 10.00 a 20.00 h.

MUSEO Y POBLADO IBÉRICO DE CA N'OLIVER

Conjunto patrimonial situado en una colina de la sierra de Collserola desde la que se domina visualmente el llano de El Vallès. El poblado estuvo habitado desde el siglo VI hasta el siglo I a. C. y, actualmente, en él se pueden ver restos

constructivos de las distintas fases de la cultura ibérica que han sido musealizados para hacerlos comprensibles a los visitantes. El museo cuenta con una exposición permanente sobre la cultura ibérica, «*Cerdanyola, tierra de íberos*», una sala de exposiciones temporales y una biblioteca para investigadores.

Dirección: Calle València, 19 (Montflorit)

Horario: Laborables del 1 de abril al 30 de septiembre abierto de miércoles a viernes de 17.00 a 20.00 del 1 de octubre al 31 de marzo jueves y viernes de 16.30 a 19.30 h. Sábados de 11.00 a 14.30 y de 16.30 a 20.00 h. Domingos de 10.30 a 14.30 h.

Cerrado: 1 y 6 de enero, 1 de mayo, 25 y 26 de diciembre y fiestas locales.

2º domingo de mes visita guiada gratuita con la entrada y 3º domingo de mes a las 11.30 h actividades familiares gratuitas.

Correo electrónico:

museucanoliver@cerdanyola.cat

IGLESIA DE SANT ISCLE Y SANTA VICTÒRIA DE LES FEIXES

La antigua iglesia parroquial de Sant Iscle y Santa Victòria de les Feixes es un edificio románico construido en el siglo XII en el valle de Les Feixes, en la sierra de Collserola. Ha sido reformada en numerosas ocasiones a lo largo de los siglos, pero en 1995 recuperó en parte el aspecto que tenía en el siglo XVIII. Pueden apreciarse elementos arquitectónicos de la época románica, gótica y renacentista, una pequeña exposición sobre la evolución del templo, así como tumbas de diversas épocas.

Dirección: Camino de Can Catà (Collserola)

Horario: 3er domingo de mes: 10:00-14:00 h. Visita guiada: 12:00 h. Cerrado en agosto.

Museo Poblado Ibérico de Ca n'Oliver (Foto: Comunicació, Ayuntamiento de Cerdanyola).

CERDANYOLA: A REGION, A MUSEUM

We have followed more than 600,000 years of human occupation in this area known today as Cerdanyola del Vallès. Throughout the entire municipal area, archaeological sites, churches and chapels, a castle, *masias* and farmhouses, summer homes and other unique buildings comprise a historical legacy that characterises and distinguishes the Cerdanyola landscape.

The Cerdanyola Museum has an open museum layout. It is made up of some of these special patrimonial elements scattered throughout the area to explain the history in the exact location where it took place.

Information and activities by appointment

Cultural Heritage (Cultural Service)

936 923 322 / 935 804 500

museucanoliver@cerdanyola.cat

A. ORTADÓ - M. MAYMÓ MUSEUM

Ca n'Ortadó is an old summerhouse built around 1930 in Noucentista style using existing buildings. The building is based on a farmhouse and is surrounded by a splendid romantic garden. From 1998 to 2010 hosted an exhibition on the history of Cerdanyola. Currently, the museum is closed, but the garden is open from April 1 to October 31.

Address: Plaça de Sant Ramon, 23-24

Garden Hours: Monday to Sunday from 10.00 to 20.00.

CA N'OLIVER MUSEUM AND IBERIAN SETTLEMENT

A heritage site located on a hill in the Collserola mountain range which looks over the El Vallès plain. The village was inhabited from the 6th to the 1st century BC, and the remains of the different phases

of Iberian culture that are still visible today have been museumized to aid visitors' understanding. The museum houses a permanent exhibition on Iberian culture, 'Cerdanyola, Land of the Iberians', a hall for temporary exhibitions and a library for researchers.

Address: Carrer de València, 19 (Montflorit)

Opening hours: Weekdays from 1 April to 30 September open Wednesday to Friday from 17.00 to 20.00 from October 1 to March 31, Thursday and Friday from 16.30 to 19.30 h. Saturday from 11 .00 to 14.30 and from 16.30 to 20.00 h. Sundays from 10.30 to 14.30 h.

Closed: 1 and 6 January, 1 May, 25 and 26 December and local festivals.

2nd Sunday of month tour with free entry and 3rd Sunday of the month at 11:30 am Free Family Activities

e-mail: museucanoliver@cerdanyola.cat

CHURCH OF SANT ISCLE I SANTA VICTÒRIA DE LES FEIXES

Erected in the 12th century, the ancient Sant Iscle i Santa Victòria de les Feixes parish church is a Romanesque building located in the Les Feixes valley in the Collserola mountains. Having undergone extensive renovations over the centuries, its 17th century style was partially recovered in 1995. The architectural elements from the Romanesque, Gothic and Renaissance eras form a small exhibition on the evolution of the temple and tombs over the various periods.

Address: Camí de Can Catà (Collserola)

Opening hours: 3rd Sunday of the month: 10:00am-2:00pm. Guided tour: 12:00pm. Closed in August.

*Ca n'Oliver Museum Iberian Settlement
(Photo: Communication, Cerdanyola City Council).*

Església de Sant Iscle (Foto: Jose R. Urbano)

**CERDANYOLA, EN EL TERRITORI
UN MUSEU**

ESGLÉSIA PARROQUIAL I RECTORIA DE SANT MARTÍ

L'església parroquial de Sant Martí és un temple d'estil historicista projectat per l'arquitecte Claudi Duran Ventosa i construït entre el 1902 i el 1909. La rectoria és d'estil modernista i la va dissenyar l'arquitecte Eduard M. Balcells el 1908. Al presbiteri destaquen dos grans mosaics de Lluís Bru Salells. Al casal parroquial es pot veure una petita exposició sobre la història de la parròquia i dels dos edificis.

Adreça: Carrer de Sant Martí, s/n.

MASIA DE CA N'ALTIMIRA

Ca n'Altimira és un edifici de gust neoclàssic construït a finals del segle XIX que, originàriament, formava part d'una antiga masia de pati tancat ja desapareguda. Als anys 80 del segle XX, l'edifici es va reformar per acollir la biblioteca pública de la ciutat. Al vestíbul, un plafó explica la història d'aquest mas i el seu paper en el desenvolupament del nucli urbà de Cerdanyola.

Adreça: Plaça de l'escultor Josep Viladomat, s/n.
Horari: el mateix que la biblioteca
(informació: 93 580 76 02)

CASA CONSISTORIAL

L'Ajuntament de Cerdanyola és un edifici d'estil noucentista projectat per l'arquitecte Eduard M. Balcells al 1920. Al llarg del temps, s'ha anat transformant per donar resposta a les necessitats que generava l'administració de la població. A la dreta de l'entrada principal s'hi ha instal·lat una exposició sobre les formes d'administració de Cerdanyola en els darrers 1.000 anys i un interactiu sobre la història i la

geografia del municipi.

Adreça: Plaça de Frances Layret, s/n.
Horari: feiners de 8.00-19.00 h.

ESGLÉSIA VELLA DE SANT MARTÍ

L'antiga església parroquial de Sant Martí és un edifici de tradició gòtica amb elements renaixentistes construïda a començaments del segle XVII. Tot i que encara està en procés de restauració i l'accés està restringit, als peus de la nau s'hi ha instal·lat una exposició sobre l'evolució de la parròquia de Sant Martí de Cerdanyola i de l'església.

Adreça: Carrer dels Boters, s/n.
Horari: Segon diumenge de març visita guiada a les 12.00 h
Diada de Tots Sants, jornada de portes obertes 9.00-13.30 h / 15.00-17.30 h.

MASIA DE CAN COLL

Can Coll és una antiga masia boscana formada per diversos edificis ordenats al voltant d'un pati. Actualment acull un dels Centres d'Educació ambiental del Consorci del Parc de Collserola i es poden visitar les parts residencials i les dependències agrícoles que s'han conservat tal com eren al segle XVIII i XIX.

Adreça: Carretera de Cerdanyola a Horta, Km 2
Horari: diumenges i festius de 9 a 15 h.
Tel. 93 692 03 96

IGLESIA PARROQUIAL Y RECTORÍA DE SANT MARTÍ

La iglesia parroquial de Sant Martí es un templo de estilo historicista, proyectado por el arquitecto Claudi Duran Ventosa y construido entre 1902 y 1909; la rectoría, diseñada por el arquitecto Eduard M. Balcells en 1908, es de estilo modernista. En el presbiterio destacan dos grandes mosaicos de Lluís Bru Salells. En el casal parroquial se puede ver una pequeña exposición sobre la historia de la parroquia y de los dos edificios.

Dirección: Calle de Sant Martí, s/n.

MASÍA DE CA N'ALTIMIRA

Ca n'Altimira es un edificio de estilo neoclásico, construido a finales del siglo XIX; originariamente, formaba parte de una antigua masía de patio cerrado ya desaparecida. Durante los años 80 del siglo pasado, el edificio se reformó para albergar la biblioteca pública de la ciudad. En el vestíbulo, un panel explica la historia de este manso y su papel en el desarrollo del núcleo urbano de Cerdanyola.

Dirección: Plaza del escultor Josep Viladomat, s/n.
Horario: el mismo que la biblioteca
(información: 935 807 602)

CASA CONSISTORIAL

El Ayuntamiento de Cerdanyola es un edificio de estilo novecentista, proyectado por el arquitecto Eduard M. Balcells en 1920. A lo largo del tiempo, se ha ido transformando para dar respuesta a las necesidades que generaba la administración de la población. A la derecha de la entrada principal, se ha instalado una exposición sobre las formas de administración de Cerdanyola en los últimos 1.000 años, así como un programa interactivo sobre la historia y la geografía del municipio.

Dirección: Plaza de Frances Layret, s/n.
Horario: laborables, de 8:00-19:00 h.

IGLESIA VELLA DE SANT MARTÍ

La antigua iglesia parroquial de Sant Martí es un edificio de tradición gótica con elementos renacentistas, construida a principios del siglo XVIII. A pesar de que aún se encuentra en proceso de restauración y su acceso es restringido, al pie de la nave se ha instalado una exposición sobre la evolución de la parroquia de Sant Martí de Cerdanyola y de la iglesia.

Dirección: Calle dels Boters, s/n.

Horario: segundo domingo de marzo, visita guiada a las 12:00 h. Día de Todos los Santos, jornada de puertas abiertas 9:00-13:30 h/ 15:00-17:30 h.

MASÍA DE CAN COLL

Can Coll es una antigua masía forestal, formada por diversos edificios ordenados alrededor de un patio. Actualmente, alberga uno de los Centros de Educación ambiental del Consorcio del Parque de Collserola; pueden visitarse las partes residenciales y las dependencias agrícolas que se han conservado tal y como eran en los siglos XVIII y XIX.

Dirección: Carretera de Cerdanyola a Horta, Km 2
Horario: domingos y festivos, de 9 a 15 h.
Tel.: 936 920 396

Iglesia de Sant Iscle (Foto: Jose R. Urbano)

SANT MARTÍ PARISH CHURCH AND RECTORY

Built between 1902 and 1909, the Sant Martí parish church is a historical temple designed by architect Claudi Duran Ventosa. In 1908, architect Eduard M. Balcells designed the modernist-style rectory. Two large mosaics by Lluís Bru Salells are of particular note in the presbytery and the end of the nave houses a small exhibition on the history of the parish and the two buildings.

Address: Carrer de Sant Martí

CA N'ALTIMIRA MASIA

A neoclassic building from the end of the 19th century, Ca n'Altimira was originally part of a *masia* with a closed-in courtyard that had already disappeared. The building was renovated during the 1980s to hold a public city library. A board posted in the vestibule explains the history of this home and the role it played in the development of Cerdanyola's city centre.

Address: Plaça de l'escultor Josep Viladomat

Opening hours: same as the library (information: 93 580 76 02)

TOWN HALL

Designed by architect Eduard M. Balcells in 1920, the Cerdanyola Town Hall is a 19th century-style building which has been transformed over time to adapt to the changing needs of the town's government. An exhibition located to the right of the main entrance focuses on the different Cerdanyola governments over the last 1,000 years and features an interactive display on the municipality's history and geography.

Address: Plaça de Frances Layret

Opening hours: working days from 8:00am-7:00pm.

VELLA DE SANT MARTÍ CHURCH

Built at the beginning of the 17th century, the Sant Martí parish church is a gothic building with Renaissance elements. Renovations are still underway and access is limited. Nevertheless, an exhibition has been set up at the end of the nave on the evolution of the Sant Martí parish of Cerdanyola and of the church.

Address: Calle dels Boters, s/n.

Opening hours: second Sunday in March, guided tours at 12:00pm. Doors open on All Saints Day: 9:00am-1:30pm / 3:00pm-5:30pm.

CAN COLL MASIA

Can Coll is an old wooded *masia* consisting of various buildings erected around a central courtyard. Currently, it houses one of the environmental Education Centres of the Collserola Park Consortium. The residential sections and the agricultural buildings have been preserved just as they were in the 18th and 19th centuries and can also be visited.

Address: Road from Cerdanyola to Horta, 2 km

Opening hours: Sundays and holidays from 09:00am to 3:00pm.

Tel. 93 692 03 96

Sant Iscle church (Photo: Jose R. Urbano)

Església Vella de Sant Martí (Foto: Comunicació, Aj. de Cerdanyola)

ERMITA DE SANTA MARIA DE LES FEIXES

Santa Maria de les Feixes és una ermita dedicada a la Mare de Deu i documentada des del segle XIV que sempre ha format part de la parroquia de les Feixes i ha estat vinculada a la Masia de Can Catà. Reformada en diverses ocasions, especialment per la Companyia de Jesús i Magí Negrevernís, que van ser els darrers propietaris, l'edifici actual és d'estil barroc. Tot i que encara està en procés de restauració, s'obre al públic pel Dia Internacional dels Museus, les Jornades Europees del Patrimoni i l'Aplec de Sant Iscle. L'edifici s'aixeca sobre les restes d'una vila romana del segle I dC, visible a l'interior del temple.

Adreça: Avinguda d'Horta-camí de Can Catà (Collserola)

Horari: 3r diumenge de maig i de novembre i darrer diumenge de setembre de 10.00 a 14.00 h.

MUSEU D'ART DE CERDANYOLA - CAN DOMÈNECH

Can Domènech és un edifici que reflecteix la història recent de la Cerdanyola urbana. Originàriament era el teatre-casino de la colònia d'estiuejants, dissenyat cap el 1894 per Gaietà Buigas. A principi s. XX va ser transformat en la torre d'estiueig de la família López; la reforma va ser realitzada per l'arquitecte Eduard M. Balcells, que va afegir diversos elements decoratius modernistes, entre els que destaquen els tres grans vitralls coneguts com "Les Dames de Cerdanyola" considerats un punt culminant del vitrall modernista català. Als anys 60, va ser remodelat per acollir els laboratoris farmacèutics Domènech i actualment és la seu del Museu d'Art de Cerdanyola, inaugurat el 2009, que compta amb una exposició permanent dedicada al període entre el modernisme i l'art déco.

Adreça: Carrer de Sant Martí, núm. 88 / Passatge del Llorer, 11.

Telèfon 935 914 130

a.e.mac@cerdanyola.cat

Horari: de dimarts a dissabte de 17.00 a 20.00 h. Diumenges i festius d'11.00 a 14.00 h. Tancat: tot el mes d'agost, 1 i 6 de gener, 1 de maig, 25 i 26 de desembre.

1r diumenge de mes jornada de portes obertes, 2n diumenge activitat familiar i 3r diumenge de mes visita guiada gratuïta amb l'entrada.

ERMITA DE SANTA MARÍA DE LAS FEIXES

Santa María de las Feixes es una ermita dedicada a la Virgen y documentada desde el siglo XIV que siempre ha formado parte de la parroquia de las Feixes y ha sido vinculada a la Masía de Can Catà. Reformada en varias ocasiones, especialmente por la Compañía de Jesús y Magí Negrevernís, que fueron los últimos propietarios, el edificio actual es de estilo barroco. Aunque todavía está en proceso de restauración, se abre al público el Día Internacional de los Museos, las Jornadas Europeas del Patrimonio y el Aplec de Sant Iscle. El edificio se levanta sobre los restos de una villa romana del siglo I dC, visible en el interior del templo.

Dirección: Avenida de Horta-camino de Can Catà (Collserola)

Horario: 3º domingo de mayo y de noviembre y último domingo de septiembre de 10.00 a 14.00 h.

MUSEO DE ARTE DE Cerdanyola - CAN DOMÈNECH

Can Domènech es un edificio que refleja la historia reciente de la Cerdanyola urbana. Originariamente

era el teatro-casino de la colonia de veraneantes, diseñado hacia 1894 por Gaietà Buigas. A principios s. XX fue transformado en la residencia de veraneo de la familia López, la reforma fue realizada por el arquitecto Eduard M. Balcells, que añadió varios elementos decorativos modernistas, entre los que destacan los tres grandes vitrales conocidos como "Las Damas de Cerdanyola" considerados un punto culminante del vitral modernista catalán. En los años 60, fue remodelado para acoger los laboratorios farmacéuticos Domènech y actualmente es la sede del Museo de Arte de Cerdanyola, inaugurado en 2009, que cuenta con una exposición permanente dedicada al periodo entre el modernismo y el art déco.

Dirección: calle de San Martín, n. 88 / Passatge del Laurel, 11.

Teléfono 935 914 130

e-mail: mac@cerdanyola.cat

Horario: de martes a sábado de 17.00 a 20.00h. Domingos y festivos de 11.00 a 14.00h. Cerrado: todo el mes de agosto, 1 y 6 de enero, 1 de mayo, 25 y 26 de diciembre.

1º domingo de mes jornada de puertas abiertas, 2º domingo actividad familiar y 3º domingo de mes visita guiada gratuita con la entrada.

Museo de Arte de Cerdanyola-Can Domènech (F.: Xavi Olivé)

Museu d'Art de Cerdanyola - Can Domènech (Xavi Olivé)

CHAPEL OF SANTA MARIA FEIXES

St. Mary of the beam a hermitage dedicated to the Virgin and documented since the fourteenth century that has always been part of the parish of the beam and has been linked to the Masia de Can Catà. Renovated several times, especially by the Jesuits and Negrevernís Magi, who were the last owners, the current building is baroque. Although still under restoration, open to the public for International Museum Day, the European Heritage Days and the Congregation of St. Iscle. The building stands on the remains of a Roman villa of the first century AD, visible inside the temple.

Address: Avenida Horta-Way Can Catà (Collserola)

Opening hours: 3rd Sunday in May and November last Sunday of September from 10.00 to 14.00.

MUSEU D'ART DE CerdANYOLA - CAN DOMÈNECH (Cerdanyola's Art Museum)

Can Domènech is a building that reflects recent Cerdanyola's urban history. In origin, it was the casino theatre of the summer tourists, designed in 1894 by Gaietà Buigas. Early 20th century, it was transformed into the Lopez family's summer house. The renovation was done by the architect Eduard M. Balcells, who added some modernist decorative elements, between which stand out three big stained glasses known as "The ladies of Cerdanyola", considered to be a culminating product of the Catalan modernist windows. In the 60's, it was reformed again to host the pharmaceutical laboratories Domènech, and nowadays is the Museu d'Art de Cerdanyola (Cerdanyola's Art Museum), opened in 2009, and it has a permanent exhibition dedicated to the period between Modernist and Art Déco.

Address: Calle San Martin, no. 88/Passatge the Laurel 11

Telephone 935 914 130

e-mail: mac@cerdanyola.cat

Opening hours: Tuesday to Saturday, 5pm to 8pm. Sundays and holidays: 11am to 2pm.

Closed: August, January 1st to 6th, May 1st, December 25th and 26th.

The first Sunday of every month: open day. The second Sunday of every month: family activities. The third Sunday of the month: free guided tour with the ticket.

Cerdanyola Art Museum - Can Domenech (Photo: Xavi Olivé)

Coneix Cerdanyola

Conoce Cerdanyola
About Cerdanyola

**Ajuntament de
Cerdanyola del Vallès**